

Faculty of Geosciences

Copernicus Institute of Sustainable Development

Visiting address
Princetonlaan 8a
3584 CB Utrecht

Uw kenmerk	
Ons kenmerk	COPI/2020/20.059 JD/HIJ
Telefoon	06-48700363
E-mail	j.vandijk2@uu.nl
Datum	9 november 2020
Onderwerp	Onderbouwing biologische en grondgebonden bedrijfsvoering Herenboerderij Nieuw Bureveld

Geachte mevrouw, mijnheer,

Als ondersteuning van het proces voor de oprichting van de Herenboerderij Nieuw Bureveld in De Bilt is mij, als wetenschappelijk expert duurzame landbouw, gevraagd om mijn oordeel te geven over de vraag of de Herenboerderij voldoet aan de uitgangspunten voor biologische en grondgebonden landbouw. Ik houd mij als onderzoeker aan de Universiteit Utrecht bezig met de vraag hoe een duurzaam en toekomstbestendig landbouwsysteem er in Nederland uit kan zien. Ook vertegenwoordig ik Future Food Utrecht, een samenwerkingsverband tussen 9 Faculteiten van de Universiteit Utrecht op het gebied van duurzame, gezonde en eerlijke voedselproductie. Ik leid een aantal onderzoeksprojecten op het gebied van regeneratieve- en kringlooplandbouw, adviseer het ministerie van LNV en heb ook onderzoek gedaan op de eerste Herenboerderij, Wilhelminapark in Boxtel, waarop ook het bedrijfsmodel van de Herenboerderij Nieuw Bureveld is gebaseerd.

Ik kan daaruit bevestigen dat de Herenboerderij werkt volgens de principes van grondgebonden biologische landbouw, en waar mogelijk beter. Dit betekent geen gebruik van synthetische middelen voor plaagbestrijding en bemesting en het zoveel mogelijk sluiten van kringlopen op het bedrijf door een verregaande integratie van plantaardige en dierlijke voedselproductie met een hoge mate van dierenwelzijn. Daarvoor wordt zo veel mogelijk van natuurlijke processen gebruik gemaakt.

Grondgebonden werken is daarbij het uitgangspunt, het is zelfs een noodzakelijke basisvoorwaarde om de nutriëntenkringlopen op het bedrijf te kunnen sluiten. Grondgebonden werken betekent dat grondstoffen zoveel mogelijk van het eigen

bedrijf komen, zonder daarbij het regeneratief vermogen van de bodem aan te tasten. Dat betekent dat reststromen worden hergebruikt op de Herenboerderij (bijvoorbeeld groenafval van het plantaardig deel van het bedrijf in te zetten voor het maken van compost of als veevoer) en het voedsel voor dieren zo veel mogelijk op eigen grond wordt verbouwd. In het model van de Herenboerderij kunnen dieren zich daarbij vaak vrij over een gedeelte van het bedrijf bewegen om hun voedsel bij elkaar te verzamelen. Bij de kippen zorgt dit er bijvoorbeeld voor dat de dieren een bijdrage leveren aan natuurlijke plaagbestrijding door het eten van insecten.

Het gevolg van grondgebonden werken is dat de oppervlakte van het bedrijf en de draagkracht van de bodem het aantal te houden dieren bepaalt. Op de Herenboerderij worden dieren dus in veel geringere aantallen en dichtheden gehouden dan in de conventionele, niet-grondgebonden veehouderij. Dat heeft zeer positieve gevolgen voor het dierenwelzijn omdat de dieren veel meer ruimte hebben dan in de conventionele veehouderij, waarbij dieren vaak op een kleine oppervlakte worden geconcentreerd. Ook zorgt het voor een balans van nutriënten zoals stikstof en fosfor op het bedrijf, omdat er niet continue nutriënten van buitenaf worden aangevoerd die zich op het bedrijf in de vorm van mest gaan ophopen. Dit zorgt voor een grote reductie in de emissie van deze stoffen naar het milieu zoals die in de gangbare, niet-grondgebonden landbouw plaatsvindt.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, en ben altijd bereid om op bovenstaande verdere toelichting te geven.

Hoogachtend,

Dr. Jerry van Dijk
Universitair docent